

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1023/2016
12.04.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... чији је пуномоћник Бисерка Цонић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Основни суд у Лесковцу, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 83/16 од 19.01.2016. године, у седници одржаној 12.04.2018. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 83/16 од 19.01.2016. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Лесковцу П 3/12 од 04.09.2013. године, у првом ставу изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезана тужена, да му на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 100.100,00 динара, са законском затезном каматом од 15.03.2001. године до исплате. У другом ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу, на име измакле добити за период од 26.04.2001. године до 16.06.2006. године, исплати износе ближе означене тим ставом изреке. У трећем ставу изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 1.364.301,00 динар.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 83/16 од 19.01.2016. године, преиначена је првостепена пресуда у другом и трећем ставу изреке, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да му, на име измакле добити за период од 26.04.2001. године до 16.06.2006. године, тужена исплати износе ближе означене у другом ставу изреке првостепене пресуде, а тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 294.601,00 динар.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, Општински суд у Лесковцу је, поступајући по предлогу повериоца ББ из ... против дужника "ВВ" теретни саобраћај из ... и "ГГ" из ..., ради исплате зараде, донео решење о извршењу И 1085/99 дана 15.07.1999. године. Извршење ради наплате овог новчаног потраживања је одређено пописом, пленидбом и продајом дужникових покретних ствари. Поред осталих покретних ствари дужника, пописано је и процењено теретно моторно возило – тегљач са полуприколицом, описано у нижестепеним пресудама. На јавној продаји покретних ствари учествовао је правни претходник тужиоца "ДД" из ..., па је на основу непосредне погодбе, прихваћена понуда овог предузећа за наведено теретно возило са полуприколицом за купопродајну цену од 100.100,00 динара, колико је то предузеће дана 15.03.2001. године и уплатило у судски депозит. Међутим, наведено возило уопште није предато купцу, већ је остало на чувању код дужника. Општински суд у Лесковцу је дана 17.05.2002. године донео решење којим је утврдио да је "ДД" постало власник наведеног возила куповином на поменутој јавној продаји и ставио ван снаге закључак истог суда од 15.03.2001. године којим је та продаја оглашена неважећом. Предметно возило и поред тога није предато купцу, већ је остало код предузећа "ВВ" теретни саобраћај из Лесковца. У међувремену је возило, које је остало на чувању код дужника, претрпело значајна оштећења, јер су са њега скинути многи делови. Вештачењем од стране вештака машинске струке је у овом парничном поступку утврђено да нема економског оправдања за набавку и монтирање делова који су скинути, пошто у време прегледа возило због наведених недостатака има умањену тржишну вредност за 80% у односу на процену возила приликом његовог вештачења у извршном поступку. Стога је купац био онемогућен да користи возило за обављање послова транспорта робе и стицање добити, а добит се могла очекивати у периоду од 26.04.2001. до 16.06.2006. године, када је купац брисан из регистра привредних субјеката као неактивно предузеће. Решењем Општинског суда у Лесковцу Р 1917/07 од 15.12.2007. године утврђено је да је тужилац правни следбеник "ДД". Вештачењем у овом парничном поступку утврђено је да висина изгубљене добити за коришћење спорног возила у наведеном периоду износи 14.236.770,00 динара и то на основу броја ауто-дана рада возила са урачунавањем трошкова, а с обзиром да није било познато у каквом се општем стању налазило предметно возило, колико дуго је било у експлоатацији и под каквим условима је коришћено, вештак је вредност ауто-дана умањио за 50%. У овој парници тужилац потражује враћање уплаћене купопродајне цене на јавној продаји од 100.100,00 динара, као и накнаду штете у виду изгубљене добити у износу утврђеном поменутиим вештачењем.

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилна је одлука другостепеног суда.

Одговорност тужене за штету због неправилног и незаконитог рада извршног суда као државног органа, заснива се на одредби члана 172. став 1. ЗОО, због тога што суд тужиоцевом правном претходнику као купцу ствари на јавној продаји купљену ствар по уплати купопродајне цене није предао.

Према одредби члана 189. став 3. Закона о облигационим односима, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем. Међутим, да би се остварило право на накнаду штете на основу измакле користи по члану 189. став 3. ЗОО потребно је да се испуне следећи услови: да је штета у виду измакле користи извесна и да се могла очекивати по редовном току ствари или посебним околностима; да постоје елементи на основу којих се може одредити износ измакле користи и да измакла корист није супротна јавном поретку и моралу. Првостепени суд је након обављеног вештачења закључио да у конкретном случају постоји штета у виду измакле користи и да је тужилац доказао њену висину, те је тужбени захтев усвојио, али је другостепени суд закључио да тужилац то није доказао. На доказивање се примењују опште одредбе ЗПП које утврђују доказна средства међу којима је и вештачење, посебно у случајевима када је за утврђивање неке чињенице потребно стручно знање што је овде случај. Према одредби члана 228. ЗПП, странка је дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев или којима оспорава наводе и доказе противника, у складу са овим законом.

Измакла корист се може признати ако је сасвим сигурана да није остварена, а мора бити и конкретно доказана. Редован ток ствари у конкретном случају, а с обзиром на делатност тужиоца подразумева да је то она штета коју тужилац трпи тиме што није могао да користи теретно возило и да из тог посла извуче корист коју редовно остварује у својој делатности. Због немогућности коришћења покретних ствари није довољно да тужилац докаже колика се корист могла очекивати од коришћења те ствари, већ је нужно да докаже који се добитак могао основано очекивати према редовном току ствари, а чије остварење је спречила тужена својом радњом.

Стога је правилан закључак другостепеног суда да је тужбени захтев за накнаду штете у виду измакле користи неоснован, јер тужилац није доказао основ овог тужбеног захтева, пошто се није могло закључити да је тужилац основано могао очекивати корист по редовном току ствари или према посебним околностима или да је у томе спречен противправном радњом или пропуштањем туженог.

Суд је ценио и наводе ревизије, па је нашао да су неосновани. Наиме, другостепени суд је за своју одлуку дао јасне, потпуне и правилне разлоге које овај суд у свему прихвата, због чега су супротни ревизијски разлози неосновани.

На основу члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Миломир Николић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић